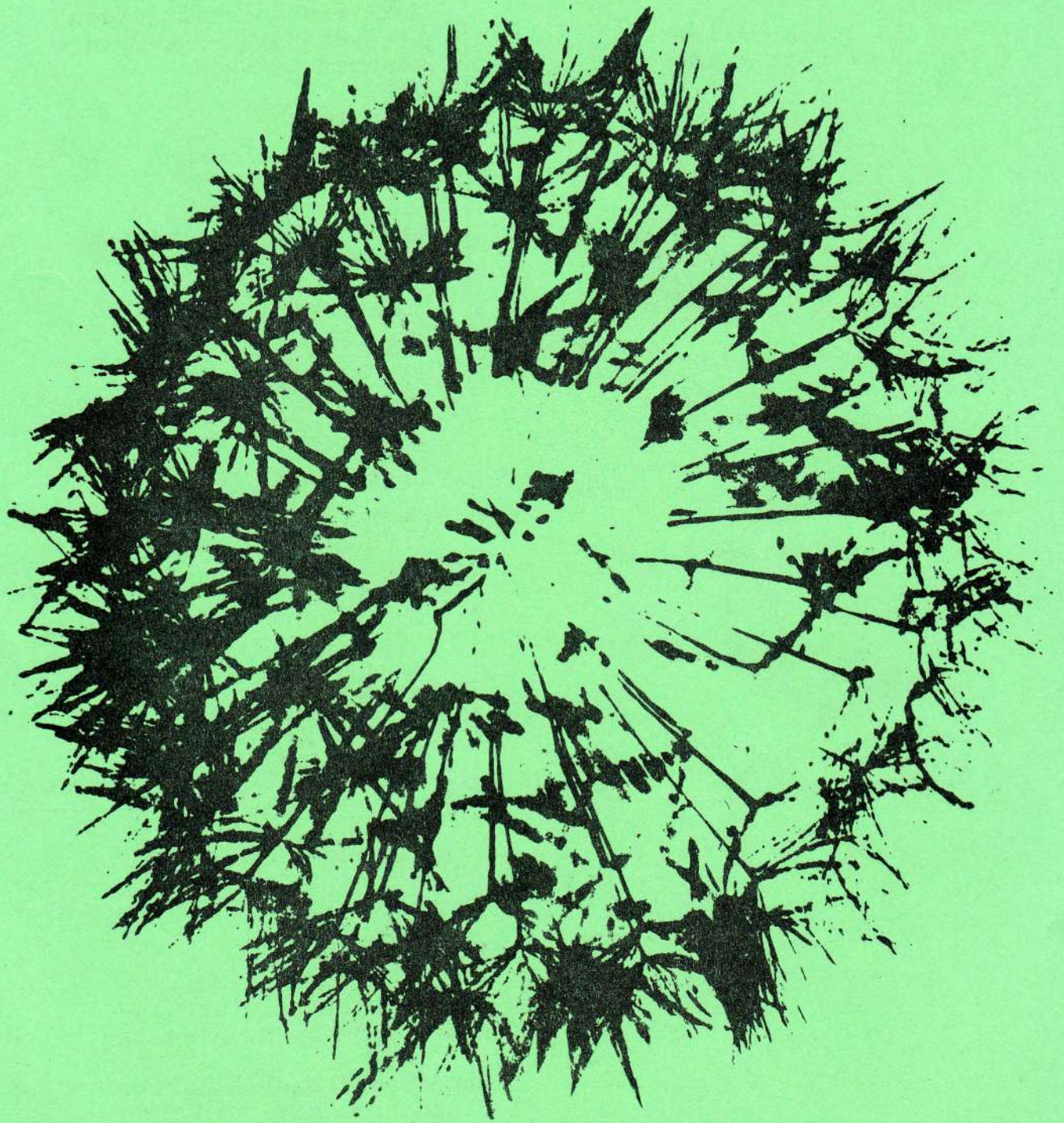

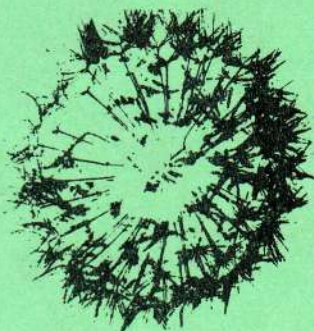

ASTIASANA 3 / 79

Toimitus lähti jo lomille, menkää tekin. Asia-sana tietysti mukaan.

Hiihtäjänä L Talvitie, muu toimitus soutaa. (Suomen vesihiihtoliiton luvatta)

VOI KUKKAISTA KESÄÄ!

Solmuruoskan sivalukset	3
Harjoittelu on hiekkaa	5
Elisa	8
Vieras Vinitistä - G.S. Zhdanova	10
Keskustelua tietees-tämme	13
Syksyllä kaikki on toisin	16
Paula Jyrkiäinen informaatiikkokoulutuksesta	20

Kirjastotieteen ja informaatiikan opiskelijoiden ainejärjestö -UDK ry:n äänenkannattaja

Toimitus:

Malla Lappalainen
Jaana Pakarinen
Silja Penttinen
Lasse Talvitie (vastaava)
Jukka Tammilehto

Toimituksen osoite:

Pinninkatu 40 B 35
33100 Tampere 10

Vuosikerta 20 mk
Irtonumero 2 mk

ISSN 0356-0139

Paino:

Domus-Offset Oy

Tampere 1979

Timo Lappalainen, Runoja	23
Viulu	24
Näyteikkuna	26
Kannanotto koulutus-suunnitelmista Joensuussa	28
Punainen Kannel - kulttuurinharrastajien oma järjestö	30
Muiden ja meidän jutut	31
Ajantappolista	32

Kansi: Lasse Talvitie

SOLMURUOSKAN SIVALLUKSET

Tuula Haavisto:

Kirjasto- ja informaatioalan koulutusta annetaan Suomessa mitä moninaisimmissa paikoissa ja monentasoisesti. Korkeakouluopetusta annetaan meidän laitoksemme (jossa ainoastaan voi suorittaa loppututkintoja) lisäksi Svenska social- och kommunalhögskolanissa ja Åbo Akademissa; Teknilliseen Korkeakouluun Otaniemeen on tulossa vakinainen lehtoraatti informaatiopalvelukursseja varten (ellei sitten HY kaappaa tätä ns tiedotusopin laitokseen); myös useat kesäyliopistot ovat vuosittain antaneet approbatur- ja cl-opetusta. Keskiasteen eli kirjastoapulaisten koulutus on luku sinänsä.

Meidän laitoksellamme on korkeimpana opinahjona painavin vastuu opetuksesta, tutkimuksesta kokonaan. Synkkä totuus kuitenkin on, että laitoksemme on viime aikoihin asti suhtautunut muualla annettavaan opetukseen hyvin suvaitsevaisesti ja niin avaramielisesti, että opetuksen tason systemaattisesta kontrollista ei voi puhua.

Ainoa kestävä tulevaisuudennäkymä koulutuksellemme ja etenkin tutkimukselle on Tampereen koulutuksen kehittäminen. Entäs sitten? Mitä oleva reaalityodellisuus ja tulevat suunnitelmat käytännössä merkitsevät tämän tavoitteen toteutumiselle?

Laitoksen resurssien lisääminen on ensisijaista sotkun selvittämiseksi. Toinen uhkaava peikko on tutkinnonuudistuksen, 160 opintoviikon, mukanaan tuoma koulutuksen supistuminen ja ka-

pea-alaistuminen. 24.4. pidetyssä, tutkintosääntöä käsitelleessä opettajien ja opiskelijoiden kokouksessa väännettiin ja käännettiin koulutusohjelmamme aineopintoja, harjoittelua ja syventäviä opintoja - mutta vaikka miten yritettiin, ei nykyisen aineyhdistelmäututkinnon taseisia (1+cl+a+a tai ...) opintovaatimuksia saatu sopimaan 160 opintoviikkoon. Päinvastoin, aikaraja merkitsee SIVUAINEIDEN MÄÄRÄN PUTOAMISTA YHTEEN (!) ellei tyydytä vain alkeisperustietoihin kahdesta. Laudatur-tasoinen perehtyminen sivuaineeseen käy tyystin mahdottomaksi. Opiskelun vapaus siis kapenee, koulutuksemme monipuolisuus kapenee. Ja mikä on tämän seuraus ajatellen maan mitassa alamme koulutusta?

Tämä antaa vettä myllyyn Tampereen koulutuksen epäilijöille ja poikkeuskoulutuksen kannattajille - meidän koulutuksemme ei näin uudistettuna vastaisi kuin kapeisiin vaatimuksiin. Tällä perusteella mainittu kokous lähetti lausunnossaan tiedekunnalle myös mitä vakavimman kantansa 160 opintoviikon turmiollisuudesta tieteellisyyden ja kunnan opetuksen tavoitteille.

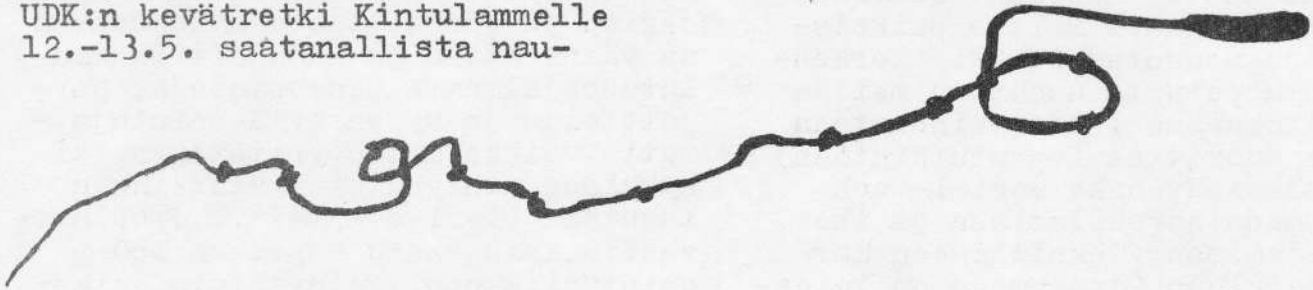
Toiseksi syntyi ajatus, että laitos tekisi laajan kannaton koko alamme koulutuksesta. Siinä tulee olla selvitys ja arvio nykytilanteesta sekä suuntaviivoja tulevaisuuteen. Päätettiin myös pyytää tiedekuntaa ja koko yliopistoa tulemaan kannan taakse ja tuntemaan näin oman vastuunsa ainutlaatuisen opinalamme kohtalosta. Lienevät myös aatteelliset järjestöt saatavissa mukaan. Kyseessä on laajin aloite aiheesta pitkiin aikoihin. nyt on pantava töpinäksi ennen kesää.

Vaikka rahat ovat lähes loppuneet, eikä kesätöistä ole varmaa tietoa, on näin viidentenä absoluuttisen kurjistumisen keväänä jo niin harjaantunut, että kykenee näistä maallisista huolimatta nautiskelemaan kesän lähestymisestä. Koska vuosi on allekirjoittaneelle ollut työllistävä mutta toisaalta odottamattoman(kin) antoisa ainejärjestötyössä, tuottaa UDK:n kevätretki Kintulammelle 12.-13.5. saatanallista nau-

tintoa jo pelkkänä ajatuksena. Se on niinko piste i:n päälle. Kesällä on taas elämisen painopiste toisin sijoittunut, hyvässä lykyssä menee vähävaraiseen lukemiseen koko kesä ...

Makeat mansikat vaan kaikille

Teula Kaarto

TALVI TULEE JOUTUISASTI,
MUTTA UDK EHTII ENSIN.

*nimittäin 7.5 klo. 19.00
järjestetään illamat
Domus-klubilla tulemana
harjoittelu.*

*kuva ohjelman harjoit-
telusta, kirjastonjohta-
ja tarjoaa tervetuliais-
maljan harjoittelijal-
le amanuenssien hy-
pellessä riemusta.*

HARJOITTELU ON HIEKKAA

TAAS KERRAN SE UHKAA VALUA KÄSISTÄ

Tilanteessa on jotain tuttua, opiskelijat ovat lähdössä harjoittelemaan, vaikeudet ja sekavuudet sekä harjoittelijan että kirjastojen osalta ovat suurin piirtein tiedossa - mutta missä viipyy muutos ?

Miten se juttu oikein menikään ? Pahimmat kiusathan olivat harjoittelun epätasaisuus, niin harjoittelun tason kuin palkan puolesta ja yleinen epätietoisuus siitä, mikä harjoittelun paikka on, mitä sen pitäisi antaa opiskelijalle. Kysymys liittyy kiinteästi koko opetukseen; opiskelemmeko "faktoja" vai asioiden ymmärtämistä laajuudessaan, harjoittelemmeko osa osalta rutiineja vai "tutkimmeko" kirjastolaitosta ympäristönsä osana.

Vastuu vastausten etsimisestä em. kysymyksiin ja koko harjoittelun organisoimisesta on edelleenkin rempallaan. Harjoittelukirjastot (yleiset sellaiset) valitsee kouluhallitus, mutta nykyisessä tilanteessa ei ilmeisesti karsintaa paljon suoriteta vaan jokainen halukas saa harjoittelukirjaston oikeuden riippumatta kirjaston tuesta. Kouluhallituksen kirjastotoimiston velvollisuudeksi on kirjattu harjoitteluasian käsittely, mutta tuon kirjauksen lisäksi muuta ei olekaan tapahtunut. Valittelevat rahapulaa, siellähän ei käsitettä vapaaehtoistyövoima tunneta. Kirjastotieteen ja informatiikan laitos ei ole pystynyt kantamaan asiasta vastuuta, vaikka sillehän se ennen muuta kuuluisi (mikäli harjoittelu katsotaan osaksi opiskelua). Laitos on kylläkin pariinkin otteeseen palkannut ihmisen selvittämään kysymystä, mutta tämä ei tunnu riittävän.

UDK on em. syistä johtuen perinteisesti hoitanut harjoitteluasiaa eli hoitaminen on lähinnä jäänyt harjoittelupaikoista tiedottamiseksi ja muiden osapuolten huomion kiinnittämiseksi harjoittelun sisältöön. Kokonaisvastuuta ei yksin opiskelijoille voida säilyttää (kyllähän me hommia teemme, mutta mahdollisuutemme ovat rajalliset).

Tilanne on nyt siis sama, mikä se on jo pitkään ollut. Seiso-vaan veteen on saatu poreita, mutta kunnon pyörre puuttuu !

Jotain on sentään tapahtunut. Laitoksella on saatu aikaan luonnos/kehitemä harjoittelun tavoitteiden ja sisällön määrittelyksi. Tarkoituksena on rakentaa yhtenäiset ohjeet, sillä nykyinen harjoittelijan työkirja ei ohjaa muuhun kuin nimikirjoitusten keräilyyn. Luonnos, jonka päätekijä on K. Järvelin, ei ole tarkoitettukaan nielaistavaksi sellaisenaan vaan lähinnä keskustelun pohjaksi - ko. paperinivaskaa ei vaan ole käsitelty yhtään missään.

Luonnoksen sisällöstä

Harjoittelun tavoitteeksi on asetettu opiskelijan perehdyttäminen kirjasto- ja/tai informaatiopalveluysiköiden toimintaympäristöön, käyttöön, työ- ja toimintamuotoihin sekä hallintoon ja suunnitteluun. Lähtökohtana on se, että opiskelijan tulee saada kokonaisnäkemys harjoittelukirjastosta toimintaympäristönä osana, ja että hän kykenee myös tarkastelemaan nykyistä toimintaa tästä vinkkelistä.

Periaatteena harjoittelussa tulee olla se, että harjoittelu on osa opiskelua, joka vain poikkeuksellisesti suoritetaan "kentällä", ja harjoittelun on maksettava palkka, joka turvaa toimeentulon. Kirjaston kannalta harjoittelu on osa tulevan kirjastonhoitaja- ja informaattikopolven kasvattamista, joten pääasiana ei saa olla harjoittelijasta tässä ja nyt saatava hyöty. Harjoittelijan kannalta aika on olemassaolevan käytännön kriittistä tarkastelua. Toisaalta toisesta ympäristöstä, periaatteessa tieteellisen opiskelun piiristä tulevat opiskelijat saattavat nähdä käytännön järjestelyn "kirkkaammin" kuin asioita juuri tietyllä tavalla hoitamaan tottuneet Omatoimisuudesta ja kriittisyydestä suuntautumisesta annettu palaute saattaa olla kirjastollekin hyödyksi.

Itse ohjelma tulisi olemaan yleisohje, joka asettaisi laatuvaatimukset ja jota sitten voitaisiin joustavasti muokata sekä harjoittelupaikan luonteen että harjoittelijan luonteen eli kiinnostuksen mukaan.

Luonnoksen mukaan harjoittelu jakaantuisi:

1. Harjoitteluyksikön toimintaympäristöön ja käyttöön perehtyminen, esim. kunta, elinkeinarakenne, väestö rakenne - kulttuuripalvelut ja niiden käyttö - kirjaston käyttö.
2. Aineiston käyttöönsaatto: kokonaisuus, periaatteet ja työvaiheet, jolla kirjaston kirja- yms. kokoelmat muodostetaan - rutiineihin on tutustuttava vaan ei juututtava, päähuomio eri työvaiheiden merkitykseen ja ongelmallisuuteen.
3. Palvelumuodot: kirjaston toimintamuotojen ja -mahdollisuuksien hahmottaminen, pääpaino taaskin käytännön arvioinnissa.
4. Harjoitteluyksikön ja kehysorganisaation hallinto ja suunnittelu: ymmärrettävä hallinnon kokonaiskenttä ja suunnittelun kulku.

Ainoastaan kohta 1. poikkeaa nykyisestä, mutta eri vaiheiden yksityiskohtaista sisältöä ja järjestystä tulisi miettiä harjoittelun loogisen etenemisen kannalta.

Harjoitteluraportti

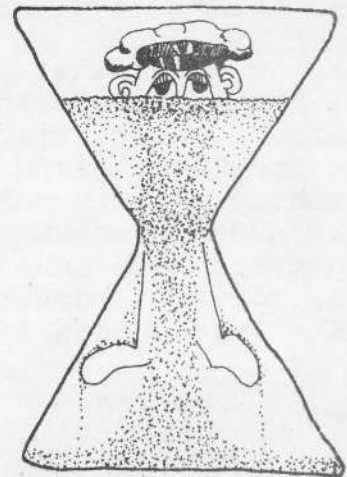
Harjoittelusta on ehdotettu laadittavaksi erillinen raportti, joka olisi suhteellisen vapaamuotoinen kartoitus ja arvio harjoittelupaikasta. Raportointiin suuntautuminen auttaisi opiskelijaa kokonaisuuden mieltämisessä, sen antama palaute voisi olla hyödyksi ja opiksi kirjastolle ja näitä raportteja voitaisiin käyttää myös materiaalina k & i opetuksessa. Tarkoituksena olisi, että harjoittelija keräisi taustatietoja ja huomioita koko harjoittelun ajan, ja itse raportti (n. 15-30 liuskaa) laadittaisiin myös varsinaisena työaikana harjoittelun lopuksi.

Miten tästä liikkeelle...

Heti ensi syksynä olisi laitoksella herätettävä raivoisa keskustelu koko harjoittelun mielekkyydestä (tarvitsemmeko ylipäänsä harjoittelua), ja varsinkin harjoitteluohjelmaluonnoksesta. Asiaa voidaan pohtia ensin oman väen keskuudessa, laitokokouksessa, ja sen jälkeen viedä ehdotuksemme harjoitteluohjaajien kokoukseen, joka tänä vuonna järjestettäneen vasta syksyllä.

Vaikka tämän kesän harjoittelija lähteekin kentälle vielä kevein eväin, olkoon mottonamme: pahempi huono harjoittelu kuin ei mitään. Tässä tilanteessa on harjoittelija itse se henkilö, joka voi kesänsä pelastaa. Tosiasian, että "kaikki, jotka asioista jostain tietävät, ovat lomalla" ei saa antaa masentaa. Eli oma-aloitteinen aktiivisuus ja kyltymätön tutkimusmatkailijan uteliaisuus olkoon harjoittelun henki.

ML

LUONTO KUTSUU!

Ja UDK vastaa: harjaamme tenttitomut kengistämme ja matkaamme joukolla viettämään kesän alkajaisia

KINTULAMMEN
RETKEILYMAJALLE 12-13.5.

Koska paikka on kaupungin omaisuutta, Ohjelmassa on ihan asiaakin: harjoittelu ja syksyn tutor-toiminta jututtaa nyt yleisesti.

Tarkemmat tiedot löytyvät pikapuoliin laitoksen ilmoittelutaululta.

